

Conjunctuurbeeld België

6 december 2011

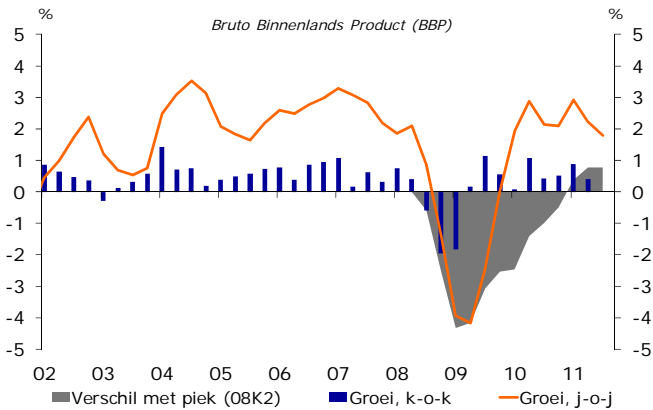
Eindelijk een regering!

jaar op jaar mutatie in %	'10	'11	'12
Bruto binnenlands product	2,3	2	½
Particuliere consumptie	2,3	1	¼
Overheidsconsumptie	0,2	½	0
Private investeringen	-0,9	5	1½
Uitvoer goederen en diensten	9,9	5¼	3¼
Invoer goederen en diensten	8,7	5½	3¼
Consumentenprijzen	2,3	3½	2
Werkloosheid (%)	8,3	7	7
Begrotingssaldo (% BBP)	-4,2	-3¾	-3
Staatsschuld (% BBP)	97,1	97¾	98

Bron: Reuters EcoWin, Rabobank

Bijna anderhalf jaar na de verkiezingen is er eindelijk sprake van een politieke doorbraak. De zes onderhandelende partijen hebben overeenstemming bereikt over een regeerakkoord, waarbij de Waalse socialist Di Rupo wordt benoemd als de nieuwe Belgische premier. Met de aankondiging van forse bezuinigingen in 2012 hoopt de regering orde op zaken te stellen in de begroting en daarmee het vertrouwen van financiële markten te herstellen. Economisch gaat het duidelijk minder voor de wind. Diverse signalen duiden op aanhoudende zwakte in de komende kwartalen, waardoor de verwachte BBP-groei in 2012 aanzienlijk lager zal zijn dan in 2011.

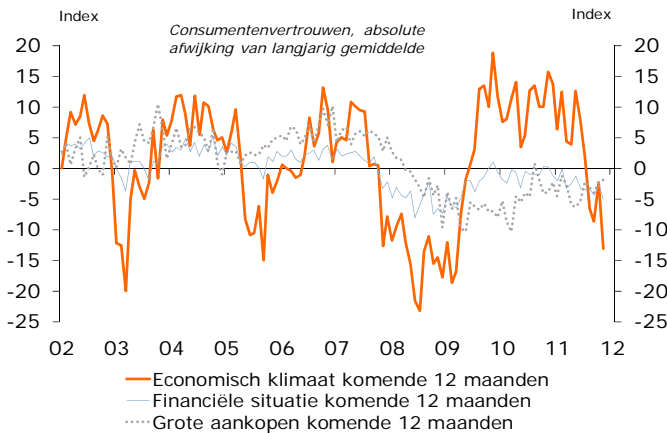
Economie stagneert in derde kwartaal

Bron: Reuters EcoWin

De eerste raming van het BBP-cijfer van 11K3 laat een stagnatie van de economie zien. Bovendien werd het groeicijfer van 11K2 naar beneden bijgesteld van 0,7% k-o-k naar 0,4%. De groei-bijdragen van de verschillende bestedingscomponenten in 11K3 zijn nog niet bekend. In vergelijking met de overige eurozone lidstaten kende België een relatief snel herstel na de crisis in 2008 en ook de start van 2011 was veelbelovend. De Europese schuldencrisis eist nu echter duidelijk haar tol van de Belgische economie en wij sluiten een milde recessie in de kwartalen 11K4 en 12K1 zeker niet uit. De kans hierop wordt groter, naarmate de Europese politici langer wachten met een structurele oplossing.

Vertrouwen zakt nog verder weg

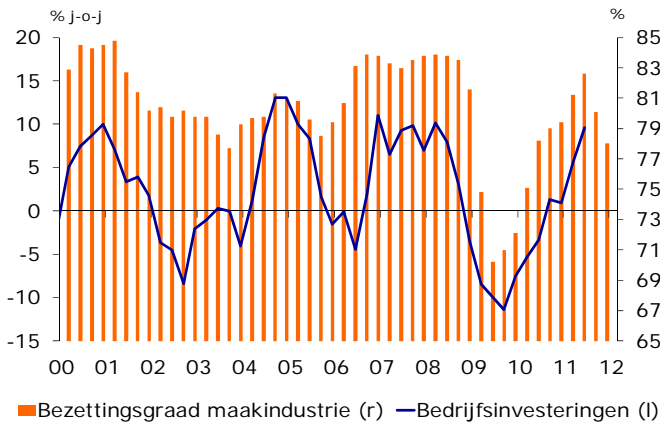
Bron: Reuters EcoWin

Een belangrijke oorzaak hiervan is dat de aanhoudende crisis het consumentenvertrouwen aanzienlijk heeft verslechterd. De vertrouwensindicator daalde verder in november en staat daarmee op het laagste niveau in ruim twee jaar. Opvallend is dat de koopbereid gedurende de afgelopen maanden juist licht is gestegen. Ook de recente regeringsvorming kan het sentiment de komende tijd wellicht een duwtje in de goede richting geven. De eerlijkheid gebiedt ons echter te zeggen dat de particuliere consumptie in de eerste helft van 2011 al bijzonder zwak was (gemiddeld +0,1 k-o-k over twee kwartalen) en dat de hoge inflatie (in november 3,8% j-o-j) weinig uitzicht biedt op groei in 11K4.

Conjunctuurbeeld België

6 december 2011

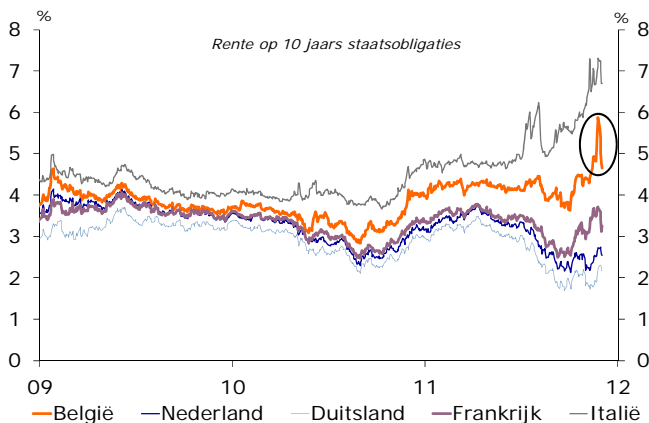
Bedrijfsleven ziet (investerings)klimaat verslechteren

Bron: Reuters EcoWin

Ook het bedrijfsleven is de laatste maanden steeds pessimistischer geworden. De buitenlandse vraag groeide sterk tot en met 11K1 maar lijkt sindsdien licht te krimpen. Net als in de meeste andere eurozone lidstaten is de bezettingsgraad in de maakindustrie in de afgelopen maanden aanzienlijk gedaald. Gekoppeld aan de marginale groei van de binnenlandse vraag en de onzekerheid van de Europese schuldencrisis biedt dit een mager investeringsklimaat. Investerings ter uitbreiding van de productiecapaciteit zullen de komende maanden naar verwachting slechts mondjesmaat worden gerealiseerd. Om die reden verwachten wij voor 2012 een substantieel lagere investeringsgroei dan voor 2011.

Met dank aan S&P en de markt

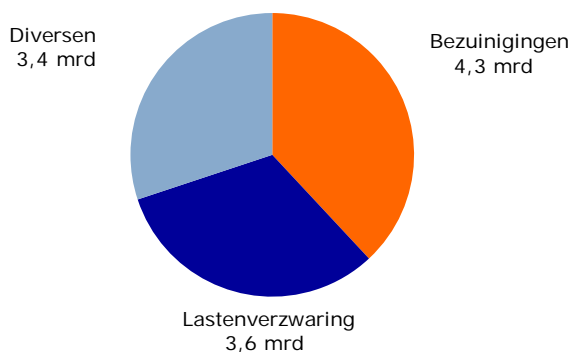

Bron: Reuters EcoWin

Onder hoge druk wordt zelfs de Belgische politiek vloeibaar. In het weekend nadat kredietbeoordelaar Standard & Poor's de rating van de Belgische overheid had verlaagd van AA+ naar AA (outlook negatief), bereikten de zes onderhandelende partijen eindelijk een akkoord over de begroting van 2012 – 2014. Dit bleek een cruciale stap in de regeringsformatie. In de week voorafgaand aan de verlaging van de kredietwaardigheid dreigden de onderhandelingen juist alsnog te mislukken, waardoor de rente op Belgische 10-jaars staatsobligaties opliep tot ruim 5,8%. De politieke doorbraak resulteerde echter direct in optimisme onder beleggers. De rente daalde binnen één week tot 4,6%.

Zware bezuinigingen op komst in 2012

Ombuigingen federale overheid in 2012, 11,3 miljard euro.

Bron: Regeerakkoord

www.rabobank.com/economie

De nieuwe regering wil het begrotingstekort in 2012 terug brengen tot 2,8%-BBP en beoogt in 2015 een structureel begrotingsevenwicht te bereiken. Met name voor 2012 staan er forse ombuigingen van de federale overheid op de rol. De bezuinigingen treffen onder andere de zorg en het ambtenarenapparaat, terwijl de lastenverzwaring vooral geldt voor het bedrijfsleven en vermogende particulieren. De post diversen bevat o.a. besparingen ten gevolge van de strijd tegen sociale en fiscale fraude. De coalitie van zes partijen en de economische tegenwind (groeiafname in de begroting is 0,8%-BBP in 2012) maken de realisatie van de begrotingsdoelstelling voor komend jaar echter onzeker.

Michiel Verduijn
Tel. 030 – 2130522
M.P.Verduijn@rn.rabobank.nl